

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

L6n
✓ 1723

1999 "

Ճ Ա Ռ

Հ Ո Վ Ո Ւ Մ Կ Ա Ն

ԱՄԵՆԱՊԱՏԻ ԳԵՐԵՐՁԱՆԻԿ

ԱՆՏՈՆԻ ՊԵՏՐՈՍ Թ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ԵՒ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀԱՅՈՑ ՈՒՂՂԱՓԱՌԱՅ

Ա.Ռ. ՀՍ.ՄՕՐԷՆ

ԱՐԶԻԱՊԱՏԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒՆՍ ԵՒ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒՆՍ
ՅԱՐԳՈՅ ՔԱԶԱՆԱՅՍ ԵՒ ՄԵԾԱՐՈՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՍ
ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Ա.Ս.ՑԵԱԼ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՋ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԵՆԻ
ՅԱՌՈՒՐ ՀՐԱՇՍՓԱՌ ՏՕՆԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ Ս. ԽԱԶԻ

Ի ՀԱՆԳԻՍԻ ԶԵՌՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՀՆԳԻՑ ԻՒՐՈՅ ՎԻՃԱԿԱԿԻՑ

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՅ

1253

2089.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

1877

ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ծ Ա Ռ Ա Յ

ԱՆՏՈՆ ՊԵՏՐՈՍ Թ.

ՊԱՏՐԻԱՐԲ ՏԱՆԵ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՀԱՅՈՅ ՈՒՂՂԱՓԱՌԱՅ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի Ս. ԳԱՀԷՆ

ՀՌՈՎՄԱՅ

Պատուական եղբարց մերոց Առհ. Գեր. Արքեպիսկոպոսաց եւ Եպիսկոպոսաց, Յարգոյապատիւ Քահանայից եւ սիրեցեալ Որդոց մերոց հաւատացեալոց Պատրիարքո՞ւմեանս Կիլիկիոյ ողջոյն եւ Աստուծային օրհնութիւն.

Այս օրուան հանդիսիս Քահանայապետական փառօք զարդարեալ Ձեր առաջակայութիւնը, Պատուական Եղբարք, և ձեր ցնծալից հանդիսակցութիւնն ու ուրախարար բազմութիւնը այս սուրբ տաճարիս մէջ, Յարգոյապատիւ Քահանայք և Սիրեցեալ Որդիք, նա մահաւանդ Արհիապատիւ Առաքելական Նախարարին մեծահանգէս ներկայութիւնը, որ իւր մեծարգոյ պաշտօնատեարց շքեղ ընկերակցութեամբը կը պատկէ սոյն այս տօնախմբութիւնը և առաւել ևս պայծառութիւն մը կը շնորհէ, այս ամէնը միատեղ սքանչելի և նոյն իսկ

41723-60

38. 1728

հանդիսիս մեծութեանը արժանի փառաւոր տեսարան մը կ'ընծայէ մեր աչաց առջևը, և անպատում խնդութեամբ և մխիթարութեամբ կը լեցնէ մեր սիրտը :

Այս հանդիսաւոր տեսարանը՝ թէև մեղի կը յիշեցունէ այն դժուարին և յաւիտենական մոռացութեան արժանի իրաց՝ տխուր փոփոխութիւնները՝ սակայն մի և նոյն ժամանակ կը հաստատէ Ձեր կրօնական պարտուց հաւատարիմ գործադրութեամբը յըցուցած վըստահութիւնը՝ որով միշտ անվահեր ակնկալութեամբ այսպիսի երջանիկ և մխիթարական ապագայի մը կը սպասէիք: Ուստի սրտիս անպատում ուրախութեամբը կը համարձակիմ Պօղոս առաքելոյն հետ բարձրաձայն հռչակելու « Բաղում համարձակութիւն է ինձ առ Ձեզ, բազում պարծանք են ինձ վասն Ձեր, լի եմ մխիթարութեամբ՝ առաւելեալ եմ ուրախութեամբ » (Բ. Կոր. 7, 4):

Կը փութամ այսօր՝ այս ուրախալի տօնախմբութեան առթիւ՝ բացատրելու Ձեր այսպիսի բարեհռչակ առաքինութիւնը յօգուտ աղբիս և ՚ի մխիթարութիւն մեր ամենուս, համառօտաբար աչքէ անցունելով այնչափ դժուարին պարագայից մէջ Ձեր յըցուցած հաստատուն վստահութեան հանդամանքները՝ որով և Ձեր արժանաւոր արդիւնքը :

Շատ տարիներէ ի վեր կը բաղձայինք մենք, Պատուական Եղբարք և Սիրեցեալ Որդիք, և կը բաղձայիք նաև դուք՝ վայելելու այս օրուան մեր կատարած մեծահանգէս տօնախմբութիւնը, որով կարենայինք խնամելու այլ և այլ այրիացեալ Եպիսկոպոսական Աթոռները շնորհելով մեր սիրելի հաւատացեալներուն սպասած արժանաւոր Հովիւները: Սակայն կը բաղձայինք միշտ կատարելու այս հանդէսը օրինաւոր եղանակաւ, որպէս յաջողեցանք կատարելու այսօր, այսինքն Սուրբ

Եկեղեցւոյ Աստուածային հիմնադրէն սահմանեալ սկզբանց համեմատ վարուելով: Ասոր համար ուշացանք մինչև այս օրս, և ասոր համար մեծամեծ դժուարութիւններ կրելու հարկադրեցանք: Բայց այդ դժուարութիւնները՝ որպիսի և իցեն՝ երբէք Ձեզ չի վհատեցուցին՝ մանաւանդ որչափ անոնք կը զօրանային՝ այնչափ աւելի ևս կը զօրանար Ձեր վստահութիւնը՝ ապահով սպասելով վարձատրութեան :

Խոստովանինք խոնարհութեամբ սրտի՝ որ իրօք ամենուս ալ վիշտ և տրամուլիւն կը պատճառէր Աթոռներուն պարագ և գրէթէ լքեալ թողեալ կենալը, և այնչափ հաւատացելոց՝ իրենց հոգևոր Հարց եւ Հովուաց կառավարութենէ զուրկ և իբր օրբ մնալը: Կ'ողբային կ'աղաղակէին հաւատացեալները և կը խնդրէին իրենց հովիւները: Մենք մեր կողմանէ ջանացինք զանոնք մխիթարելու, կառավարութիւններուն հոգ տանելով և իրօք ալ ըստ կարի խնամք տալինք: Բայց այսպիսի անկատար խնամատարութիւն մը չէր կրնար ոչ զմեզ ըստ բաւականի դօ՛հ ընել, և ոչ զանոնք լիուրի մխիթարել. ըստ օրում կը ցանկային եւ իրօք ալ կարևորութիւն ունէին խնամարկուիլ իրենց սեպհական Հովուաց ձեռնասութեամբը, բայց կը ցանկային և իրաւամբ կը խնդրէին ունենալ ճշմարիտ և օրինաւոր հովիւներ: Վասն զի հաստատապէս համազուտ էին որ եթէ սոյն Հովիւները չունենային իրենց օրինաւորութեան ճշմարիտ կնիքը, եթէ չի խըրկուէին կաթողիկէ միութեան կեդրոնին շնորհիւր, զուրկ այս կարևոր յատկութենէ՝ չէին կրնար դօ՛հ ընել հաւատացեալները. վասն զի այսպիսիք չէին կրնար կոչուիլ և իրօք ալ չէին կրնար ըլլալ ճշմարիտ և օրինաւոր Հովիւներ, չէին կրնար ունենալ ամենևին օրինաւոր առաքելութիւն հովուելու և կառավարելու

Քրիստոսի Եկեղեցին, ուստի և ոչ աստուածային իշխանութիւն կունենային հաւատացեալներուն հոգևոր պիտոյքը հոգալու յաւիտենական փրկութեան ճամբուն մէջ: Գիտէին որ այս է Քրիստոսի Տեառն մերոյ ճշմարիտ և անանօրինելի սահմանադրութիւնը՝ որով իւր Եկեղեցին հիմնած է Պետրոս Առաքելապետին վրայ, անոր միայն ըրած անսխալ խոստմանը համաձայն՝ թէ « Դու ես վեմ և ի վերայ այդք վիմի շինեցից զԵկեղեցի իմ . . . և քեզ տայ զիականս արքայութեան Երկնից»: և թէ՛ այդ խոստմանը Քրիստոս յարութեանէն ետքը կատարեր է՝ հրամայելով անոր թէ « Արածեա զչխարս իմ »:

Ստոյգ է, և հաւատոյ վարդապետութիւն իսկ է, զոր մէկը չի կրնար ուրանալ թէ Քրիստոս Տէրն մեր ետքը ուրիշ Առաքեալներու ալ չնորհեց կապելու եւ արձակելու իշխանութիւնը. զանոնք ամէնքն ալ խրկեց ազգերը աւետարանելու « Որպէս առաքեաց զիս Հոյր իմ և ես առաքեմ զՁեզ »: Հաղորդեց անոնց իւր Աստուածային Հոգին « Առէք զՀոգին սուրբ »: Բայց Սուրբ Կիպրիանոսին մեկնածին պէս « Առ ի յայտնել զմիութիւն՝ նորին միութեան զազբիւրն՝ ՚ի միտջէ անտի սկզբնաւորեալ՝ իւրով իշխանութեամբ սահմանեաց »: Քրիստոսի Տեառն մերոյ այս բացարձակ և հաստատուն սահմանադրութեամբը՝ իւր Եկեղեցին Պետրոս Առաքելոյն վրայ հիմնելով՝ Պետրոս կարգեալ է հիմն և գլուխ նորին, Պետրոս հաստատուած է ազբիւր միութեան, Առաքեալներուն աստուածային իրաւամբ և աստուածային կարգադրութեամբ շնորհուած իշխանութիւնը՝ ստորակարգեալ է առաջնոյն՝ որպէս զի միութիւնը կազմուի և պահուի: « Սկիզբն՝ ՚ի միութենէ յառաջ զայ և գլխաւորութիւնն տուեալ լինի Պետրոսի, որպէս զի Եկեղեցի Քրիստոսի երկեսցի մի, և Ա-

թոռն մի » (1): Ուստի կը կնքէ սուրբ վարդապետը թէ կարելի չէ Քրիստոսի հաւատքը ունենալ առանց պահելու այս միութիւնը, չի կրնար եկեղեցւոյ մէջ ըլլալ ո՛վ որ Սրբոյն Պետրոսի Աթոռը կը թողու որուն վրայ հիմնեալ է Եկեղեցին: (2)

Եւ որովհետեւ այս ամէն բան՝ Քրիստոսի Եկեղեցւոյն ներքին կարևոր կազմութեանը կը վերաբերի, յայտնի է որ ինչպէս նոյն Եկեղեցին աստուածային խոստման համեմատ պիտի տեսնուի մինչև աշխարհիս վերջը. նոյնպէս Պետրոս և անոր Աթոռոյն վրայ օրինաւոր յաջորդները՝ այսինքն Հռովմայ Քահանայապետները միշտ եկեղեցւոյ հիմն են եւ Կաթողիկէ միութեան կեդրոնը: Հետեւաբար Պիոսը նոյն ինք Պետրոս է որ կը կազմէ Կաթողիկէ միութիւնը, Պիոս է նոյն ինքն Պետրոս, որ կը բաղմի, կապրի, կը թագաւորէ, և կը կառավարէ ընդհանուր Եկեղեցին: (3) Եւ ինչպէս որ առանց Պետրոսի Առաքեալները ոչ ինչ ունեցան եկեղեցւոյ մէջ, նոյնպէս առանց Պետրոսի յաջորդներուն՝ այսինքն առանց Պիոսի՝ Եպիսկոպոսները ոչ ինչ ունին Եկեղեցւոյ մէջ: (4)

(1) « Եւ Հովիւք են ամենեքին եւ երեւի մի հօտ, որ միաբան հաւանութեամբ արածի յամենայն առաքելոց, որպէս զի երեւեսցի մի Եկեղեցին Քրիստոսի » (Ս. Կիպր.):

(2) « Որ ոչ ունի զայս միութիւն Եկեղեցւոյ, համարեսցի արդեօք ունել հաւատս: Որ ընդդիմակաց եւ հակառակ կայ Եկեղեցւոյն, որ թողու զԱթոռն Պետրոսի՝ յորոյ վերայ հիմնեալ է Եկեղեցին, միթէ վստահ լիցի յԵկեղեցւոյ լինիլ »:

(3) « Երանելին Պետրոս յաթոռն իւրում կեայ եւ բաղմի եւ մատակարարէ խնդրողաց զճշմարտութիւն հաւատոյ » (Սուրբ Պետրոս Կրիզոստոմ):

(4) « Բազում ընդունելով միմիայն Պետրոս, ոչինչ ումեք յանձն լինի առանց մասնակցութեան նորին » (Ս. Լէօն Ա.):

Ասոր համար ինչպէս Եկեղեցւոյ միութիւնը, նոյնպէս և Եպիսկոպոսական միութիւնը Պետրոսի վրայ կազմուած է, և կը շարունակէ անոր օրինաւոր յաջորդին վրայ: (5)

Որով կը հաստատուի որչափ իրաւացի ըլլալը մեր այրիացեալ վիճակներու հասարակութեանց խնդիրը՝ որով կուղէին ունենալ միայն այնպիսի հովիւներ որոնք ունենային առաքելութիւններնուն օրինաւոր կիւրք որ կը բղխի Կաթողիկէ միութեան միմիայն անվրէպ կեդրոնէն:

Ուստի, Պատուական Եղբարք, երախտագէտ ոգւով շնորհակալութիւններ մատուցանենք Աստուածային նախախնամութեանը՝ որ իր անհուն սղորմութեամբ բարեհաճեցաւ հաւատացեալները Ձեր փութովն ու հոգատարութեամբը այսպէս հաստատուն հաւատարիմ պահելու Պետրոսի Աթոռոյն: Սոսյգ է որ ամենակալն Աստուած՝ իր անքննիկ խորհրդով՝ աստուածային արդարութեան հատուցմանը համար երբեմն թոյլ կուտայ որ փոքր ինչ նեղուինք և տանջուինք, բայց Պետրոս Առաքելոյն խօսքին համեմատ՝ նոյն ինքն ամենազթած Տէրը այդ նեղութիւնները մեր արդիւնաւորութեան և մխիթարութեան կը դարձնէ: (6)

Նոյն խի այսօրուան մեր ամէնուս մխիթարութեամբը կատարած այս շնորհալի ածնախմբութիւնը կը հաստատէ Առաքելոյն այս խորհրդածութիւնը, վասն զի Սրբազան Քահանայապետը Ձեր ամէնուզ այդչափ գովելի արդիւնքը պատկերու համար բարեհաճեցաւ իւր

(5) «Սկիզբն ի միութենէ յառաջ գայ . . . որպէս զի երեւեսցի Եկեղեցին մի եւ Աթոռն մի» (Ս. Կիսար):
(6) «Հանդէս ձերոց հաւատոցն առաւել քան զոսկի կորուտական պատուական է, որ հրով փորձեալ գտաւ ՚ի դովութիւն եւ ՚ի փառս եւ ՚ի սրափս» (Ս. Պետր. Ա. Թ.):

խորին իմաստութեամբը այնպիսի կարգադրութիւններ ընել, որով ծագած դժուարութիւնները անհետ ըլլալով՝ կարող եղանք Ձեզի հետ միատեղ, Պատուական Եղբարք, Նորին Սրբազնութեան շնորհիւր այրիացեալ Աթոռներուն ըստ օրինի այս արժանաւոր անձինքները ընտրել, և օրինաւորապէս դանսնք այլ և այլ վիճակներու հովիւ կարգել՝ որք նոյն խի իրենց հասարակութենէ առաջարկուած եւ ամենայն թախանձանօք խնդրուած անձինքներ են՝ արք բարեպաշտք, լի կրօնական ոգւով՝ ուղիղ վարդապետութեամբ՝ խոհեմ ընթացքով, բարի օրինակաւ և ամենայն արժանեօք զարդարեալ՝ որով և առանց որպիսի և իցէ դիտողութեան անմիջապէս հաստատուեցան Պիոս Թ. Սրբազան Քահանայապետէն:

Ահաւասիկ, Պատուական Եղբարք եւ Սիրելի Որդիք, Աստուծոյ դործը, ահաւասիկ Ձեր տառապանաց, Ձեր արդիւնքներու մխիթարական պտուղը: Ուրեմն իրաւամբ կը համարձակիմք մեր երախտագիտութիւնը այսօր հանդիսապէս Ձեզի ընծայելու, ոչ միայն Ձեզի, այլ և միանգամայն Մելիտինոյ և Մամպտոյ, և Արթիւնոյ և Կարնոյ մեր Պատուական Եղբարքը, որոնք թէպէտ եւ ժամանակիս ծանր պարագայից համար անձամբ հոս ներկայ գտնուելու մխիթարութիւնն չ'ունեցան՝ այսու ամենայնիւ իրենց հաւատարիմ խնամոցը յանձնուած եկեղեցեաց նոյն եւ նման եռանդեամբ հոգ տանելէն զատ ի բոցուստ՝ իբր ներկայ նպաստամատոյց և դործակից եղան մեզի ամենայն իմաստութեամբ և խոհակալութեամբ: Ամենապարզեւն Աստուած իւր անսահման առատաձեռնութեամբը վարձատրէ, Պատուական Եղբարք, Ձեր ամենուզ՝ այդչափ առաքելական հոգատարութիւնը:

Ձեզի ալ, Պատուական Եղբարք, որ այսօր մեր ձեռաց դրութեամբը Հոգին Սուրբը ընդունելով՝ Եպիս-

կոպտական կնքով ճոխացար և այսպէս մեր կարգը դասեցար՝ Ձեզի ալ շնորհապարտ ենք, և այս մեր շնորհաւորութիւնը Ձեզի կը կրկնենք նաև յանուն մեր Պատուական Ընկերակից Եղբարց , և Ձեր խնամոցը յանձնուած Եկեղեցիներուն և հասարակութեանց կողմանէ , վասնզի Սուրբ Օգոստինոսին վկայութեան համեմատ՝ դուք փորձառութեամբ եւս գիտնալով թէ՛ « ոչ ինչ առ Աստուած երջանկագոյն քան զպաշտօն եպիսկոպոսական, սակայն և ոչինչ է մանաւանդ յայսմ ժամանակի դժնդակագոյն և առաւել վշտալից . » (Ս. Օգոստ. Թուղթ առ Վալ.) այսու ամենայնիւ Աստուածային Հոգւոյն օգնականութեանը վստահ ըլլալով՝ որ տայ իւր բաւականութիւնը , ծռեցիք Ձեր գլուխը բարձրագոյն կոչմանը և ընդունեցաք աւետարանական լուծը՝ որն որ միանգամայն քաղցր և թեթեւ է : Ամենախնամ Տէրը ընդունի և վարձատրէ Ձեր զօհը , միշտ Ձեզի օգնական և ձեռնաու ըլլայ : Պարգեւէ՛ Ձեզի, Պատուական Եղբարք , ամէնքնուդ ալ որ առաջակայ և որ բացակայ կը գանուիք՝ պարգեւէ՛ Ձեզի երկայն և երջանիկ տարիներ . որպէս զի կարենաք լիութեամբ խաղաղութեան և մխիթարութեան կառավարել և հոգալ այն հասարակութիւնները՝ որոնք իրաւամբ իրենց պարծանք կը համարին Ձեր բարենախանձ եռանդեան յանձնուած ըլլալուն համար . վասն զի Ձեր բարեսէր ներկայութենէն և առաքելական աշխատութիւններէն բարի օրինակ առնելով միշտ նոր ոյժ և զօրութիւն կը բաշտանան շարունակելու հաստատապէս կաթողիկէ միութեան մէջ , հաւատարմութեամբ Ս. Եկեղեցւոյ Մայրագոյն Հովուապետին , և Ձեր օրինաւոր Պատրիարքին :

Բայց ամենքնիս ալ ի միասին երախտագիտութեան պաշտօննիս մատուցանենք մեր բարեյիշատակ եղբարց՝

որոնք եպիսկոպոսական պաշտաման սրբազան պարտքերնին ինչպէս միշտ, նոյնպէս և ժամանակիս դառն պարագայից մէջ լիովին կատարեցին առաքելական արիութեամբ ամէն կերպ տառապանք և զոհողութիւն յանձն առնելով , և այնպէս ամենայն քաջութեամբ հաւատարիմ պահեցին և պաշտպանեցին իրենց հայրական խնամոցը յանձնուած հաւատացեալները : « Յաւիտենական յիշատակ նոցին օրհնութեամբ եղիցի » :

Արդ՝ Պատուական Եղբարք և Սիրեցեալ Որդիք , դարձնենք աշուրներնիս ի Հռովմ Պետրոսի Առաքելական Աթոռոյն « ուստի ծագեցաւ միութիւն Քահանայապետական » , ընծայենք մեր երախտագիտութիւնը Սրբազան Քահանայապետին Պիոսի , որն որ իւր ծանր տառապանքներուն մէջ մեզ երբէք չը մոռցաւ և միշտ մեզի հոգ տարաւ : Ձեզմով կը մխիթարուէր և Ձեզի հետ միշտ ուրախակից կըլլար Ձեր հաւատարմութեանը և Ձեր հաստատութեանը վրայ : Շարունակենք ուրեմն մխիթարելու զինքը՝ հաւատարմութեամբ կատարելով մեր սրբազան պարտաւորութիւնները : Խնդրենք Աստուծմէ որ պահէ պահպանէ զինքը երջանկութեամբ երկար ժամանակ , օգնական և պաշտպան ըլլայ իրեն և մխիթարէ զինքը դառն նեղութիւններուն մէջ : Աղօթենք որպէս զի Եկեղեցւոյ կատարեալ յաղթութիւնը տեսնելու մխիթարութիւնը ունենայ :

Աղօթենք նաև մեր Օգոստոսիառ Ինքնակալին և Տէրութեան երջանկութեանը համար : Ամենախնամ Տէրը երկայն և երջանիկ օրեր պարգեւէ իրեն և իւր բարեխնամ պաշտօնակալներուն . շնորհապարտ եմք նորին Կայսերական Վեհափառութեան մեզի տուած ազատութեան համար՝ որուն շնորհիւր այս սուրբ տաճարիս մէջ ժողուելով խաղաղութեամբ և պարտուպաշաճ հանդիսութեամբ կը կատարենք այս փառա-

ւոր հանդէսը . վստահ ըլլանք որ իւր բարձր արդարա-
սիրութեամբը և գթութեամբը արժանի պիտի համարի
չնորհել մեզի նաև այն ամէն արտօնութիւնները՝ որոնք
արդէն կը վայելէինք : Շարունակենք ցուցնել իրօք
թէ Նորին Վեհափառութեան հաւատարիմ հպատակ-
ներն ենք , հաստատենք միշտ գործքով որ Կաթողիկէ
կրօնքը իրապէս կը պահանջէ հաւատարիմ հպատակու-
թիւն և ծառայութիւն Կայսերական Տէրութեան և
անոր մեծաշուք կառավարութեանը և խնամատար
պաշտօնակալներու , և թէ երբէք թոյլ չի տար ասլըս-
տամբութիւնը օրինաւոր իշխանութեան դէմ : Աղա-
չենք զԹագաւորն թագաւորաց որպէս զի յաջողու-
թեամբ և օր մը առաջ վերջացունելով ներկայ ողբալի
պատերազմը՝ կարենայ մեր Օգոստափառ Ինքնակալը
խնամ տանիլ իւր բաղձանացը համեմատ հասարակաց
երջանկութեանը :

Իօօքս վերջացունելու համար՝ անգամ մըն ալ Ձեզի
կը դիմեմ՝ Սիրելիք , Ձեզի ամենքնուդ ալ՝ որոնք եր-
բեմն գոհ սրտիւ և հաճութեամբ այս սուրբ տաճարիս
մէջ կը միաբանէիք , բայց ժամանակէ մը ի վեր մեզմէ
հեռացած կը գտնուիք : Նորէն հոս միաբանելու հա-
մար ալ ուրիշ բան չի մնար եթէ ոչ որոշ և հաստատ
կամք մը ձեր կողմանէ՝ կատարելու ձեր կրօնական
պարտաւորութիւնները . վստահ եղէք որ այսպէս ամե-
նայն սիրով պարտուպատշաճ ընդունելութիւն կը գըտ-
նաք մեր կողմանէ , և նոյն իսկ Սրբազան Հօրերնուս
գթութենէն , և այն ատենը պիտի խոստովանիք մեզի
հետ թէ իրօք քաղցր է Քրիստոսի Տեառն մերոյ լուծը ,
և թեթեւ է նորին բեռը : Քաջալերուեցէք , Սիրելիք ,
մանաւանդ որ Ս. Աթոռոյն բարեհաճութեամբը և
կայսերական կառավարութեան գոհութեամբն ալ ան-
հետ եղած են ծագած դժուարութիւնները . եկէք ու-

րեմն մխիթարեցէք մեզ և այս արժանաւոր Եպիսկոպոս-
ները և բովանդակ հասարակութիւնը , հոս այս եկեղեց-
ւոյս մէջ կը գտնաք ձեր խաղաղութիւնը և ձեր յաւիտե-
նական երջանկութիւնը , ինչպէս քանի քանիներ ձեզմէ
գալով գոհ և ուրախ կը գտնուին . վստահ եղէք՝ դուք
ալ նոյն գոհութիւնը և ուրախութիւնը կը վայելէք :

Բայց այս շնորհաց արժանի ըլլալու համար ամենքս
ալ միաբան առ Քեզ կը դիմենք՝ որ վ անարատ Կոյս ,
Մայր Աստուծոյ և Մայր մեր Սրբուհի Մարիամ , բա-
րեխօսութեամբ երիցս երանեալ Հայրապետին մերոյ
Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին , որոյ սուրբ և պատուա-
կան նշխարքները՝ շնորհիւ Պիոսի Սրբազան Քահանայա-
պետին կը յարգենք այս սուրբ խորանիս վրայ : Դուն՝ որ
գթած Մայր դուն որ աշխարհք ուրախացուցիր քու
ծննդեամբդ՝ որուն տօնախմբութիւնը նոր կատարեցինք ,
դուն բարեխօսէ քու Աստուածային Որդւոյդ քովը : Դուն
մեր բաժանեալ եղբարց համար ալ ընդունէ աստուածա-
յին գթութենէն այն հոգեշահ զօրութիւնը՝ որով կարող
ըլլան խոնարհութեամբ սրտի յաղթել զիրենք և նկա-
տել միայն այն յաւիտենական երջանկութիւնը զոր
խոստացաւ Տէրն մեր իւր սրբազան խաչին զօրու-
թեամբը , որոյ յիշատակը այսօր կը կատարենք : Դուն
ընդունէ մեզի այս յաղթանակը որպէս զի կարենանք
ամէնքս միաբան օրհնել զքեզ և փառաւորել քու սուրբ
անունդ այս աշխարհքիս վրայ , և արժանի ըլլանք քու
միջնորդութեամբդ վայելելու յաւիտենական փառքը և
քու Աստուածային Որդւոյդ երջանիկ տեսութիւնը :

Ի Կաթողիկոսարանի մերում ի Բերա Կ. Պօլսի յամի Տեառն 1877, Սեպ-
տեմբեր 11 Մեր Կաթողիկոսութեան մեհասաներոյ սարխն .

ԱՆՏՈՆ ՊԵՏՐՈՍ Ք.

Պ. Կ.

2089.

«Ազգային գրադարան»

NL0349372

